

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูแรมเดือน บุญชู

เรื่อง

ใจความสำคัญนั้น สำคัญไฉน

ภาษาไทย

มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใจความสำคัญนั้น
สำคัญไฉน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ระบุใจความสำคัญและ
รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน
จากเรื่องที่ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. อ่านจับใจความสำคัญ
จากสารคดีที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. พุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
จากสารคดีที่อ่าน เรื่อง เพลงนี้
มีประวัติ

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่าน
เพื่อความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถ
จับใจความสำคัญของเรื่องได้

การอ่านจับใจความสำคัญ

การทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่าน
ต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำ และสำนวน
ที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง
จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

การพิจารณาใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า

๑.๑ ใจความสำคัญ อยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้า
และมีรายละเอียดวางอยู่ในตำแหน่งถัดไป

การพิจารณาใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า

๑.๒ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งท้าย

ของย่อหน้า

การพิจารณาใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า

๑.๓ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งต้น

และท้ายย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตรงกลาง

การพิจารณาใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า

๑.๔ ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า
มีรายละเอียดอยู่ตอนต้นกับตอนท้าย

การพิจารณาใจความสำคัญ

๒. อ่านจับใจความสำคัญที่ปรากฏรวม
อยู่ในหลาย ๆ ย่อหน้า

๒.๑ อ่านอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ

๒.๒ อ่านให้ละเอียด

การพิจารณาใจความสำคัญ

๒.๓ อ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

อนึ่ง การตั้งคำถามไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทั้งหมด อาจจะต้องเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของงานเขียน

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน ไม่ควรคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด
แล้วสรุปใจความไว้

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๓. ควรตั้งคำถาม ถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้น เป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๔. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน
พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๕. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง
เช่น

ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ

นักเรียนทำกิจกรรม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง
เพลงนี้มีประวัติ ในหนังสือเรียน
รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
หน้า ๕๔ - ๕๕

เพลงนี้มีประวัติ

เพลง ลาวดวงเดือน อันแสนไพเราะอ่อนหวานเพลงนี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ทรงนิพนธ์ไว้เมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับเจ้าจอมมารกัญ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๒๕ พระองค์ทรงจบการศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนในพระบรมมหาราชวัง และได้เสด็จไปศึกษาต่อวิชาการเกษตรที่โรงเรียนเวลลิงตันฮอลล์ ซึ่งเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงด้านการเกษตรของประเทศอังกฤษ เมื่อเสด็จกลับมา ได้ทรงปฏิบัติราชการในกระทรวงเกษตรธิการอย่างเข้มแข็ง ทรงงานหนักจนได้ทรงดำรงตำแหน่งผู้ช่วยปลัดทูลฉลองและเนื่องจากทรงเป็นผู้บุกเบิกวางรากฐานกิจการใหม่ไทย จึงได้ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมช่างไหม ต่อมาทรงได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาขึ้นเป็น กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม และทรงเป็นต้นราชสกุล เพ็ญพัฒน์

เหตุที่ทำให้ทรงนิพนธ์เพลงลาวดวงเดือนมีว่า ราวปี พ.ศ. ๒๔๔๖ เมื่อมีพระชันษา ๒๑ ปี พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ ได้เสด็จขึ้นไปนครเชียงใหม่ ได้พบรักกับเจ้าหมื่น ธิดาของเจ้าราชสัมพันธ์วงศ์กับเจ้าคำยน กล่าวกันว่าเป็นรักครั้งแรกที่ไม่อาจทรงหักห้ามพระทัยได้ จึงทรงขอให้พระยานริศรานุกิจ ขำหลวงใหญ่มณฑลพายัพในขณะนั้น เป็นเจ้าแกล่สวเจ้าหมื่น แต่เจ้าราชสัมพันธ์วงศ์ทัดทานไว้ เนื่องจากขณะนั้นเจ้าหมื่นมีอายุเพียง ๑๖ ปี ขอให้เจ้าหมื่นมีอายุครบ ๑๘ ปีเสียก่อน อีกทั้งประสงค์จะให้พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์ทูลขอพระบรมราชานุญาตจากพระบรมราชชนก เพื่อเจ้าหมื่นได้อยู่ในฐานะสะใภ้หลวง เมื่อเสด็จกลับมากรุงเทพฯ ก็ทรงถูกทัดทานจากทุกฝ่าย ความรักครั้งแรกของพระองค์จึงต้องยุติลงด้วยความผิดหวัง

พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์เข้าทรงงานในกระทรวงเกษตรธิการ ทรงรับผิดชอบการเลี้ยงไหม เป็นเหตุให้ต้องเสด็จไปตรวจเยี่ยมศูนย์ การทำไหมในมณฑลต่างๆ ทั้งในภาคเหนือและภาคอีสานอยู่เนืองๆ ครั้งหนึ่งในระหว่างทางที่เสด็จมณฑลอีสาน ได้ทรงหยุดประทับแรม บรรทมในเกวียน บรรยากาศในยามค่ำคืนอันเงียบเหงาทำให้ทรงหวน คิดถึงความรักครั้งแรกซึ่งไม่สมพระประสงค์ จึงได้ทรงนิพนธ์เพลง ถึงนางอันเป็นที่รักเพื่อสะท้อนความรัก ความคิดถึง รวมทั้งความทุกข์ระทม ที่เกิดจากความผิดหวัง พระองค์ทรงดัดแปลงและนำท่วงทำนองเพลง ลาวคำเนินทราย ของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ซึ่งเป็นเพลงสำเนียงลาวมาใช้ และประทานชื่อเพลงนี้ว่า “เพลงลาว คำเนินเกวียน” เพื่อระลึกถึงบรรยากาศและพาหนะที่ประทับขณะทรง นิพนธ์

เพลงนี้ได้รับความนิยมตั้งแต่แรก แต่หลังจากที่พระองค์ ล้นพระชนม์ขณะที่มีพระชันษาเพียง ๒๘ ปี ผู้ที่นำไปขับร้องในระยะหลัง ไม่ทราบประวัติและที่มาของเพลง เห็นว่าเนื้อเพลงขึ้นต้นด้วยคำว่า “ดวงเดือนเอย” จึงได้เรียกชื่อว่า ลาวดวงเดือน เพลงลาวดวงเดือน เป็นเพลงที่นิยมและแพร่หลายมาก ต่อมานายมนตรี ตราโมท นำไป แปลงเป็นเพลงไทยอีกเพลงหนึ่งชื่อเพลง โสมส่องแสง คณะสุนทราภรณ์ นำไปแปลงเป็นเพลงไทยสากลชื่อเพลง ลาวคำเนินทราย และเพลงรัก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี* ทรงนำไปแปลงเป็น เพลงไทยอีกเพลงหนึ่งชื่อเพลง ลาวคำเนินดอย รวมทั้งมีผู้นำคำร้องเดิม ไปแปลเป็นภาษาอังกฤษ นำทำนองไปแต่งใส่คำร้องภาษาจีน และ ภาษาญี่ปุ่น

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสารคดี

๑. ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

.....

.....

ເລຂຍ

๑. ใจความสำคัญ คือ

เพลงลาวดวงเดือนเป็นเพลงที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่น
พิไชยมหินทโรดม ทรงนิพนธ์ขึ้น สาเหตุที่ทรงนิพนธ์คือ
พระองค์ทรงผิดหวังกับความรักที่ผู้ใหญ่อทั้งสองฝ่ายตัดทาน
จึงทรงนิพนธ์เพลงนี้ เพื่อสะท้อนความรัก ความคิดถึง รวมทั้ง
ความทุกข์ระทมที่เกิดจากความผิดหวัง ต่อมาเพลงนี้จึงได้รับ
ความนิยมมาจนปัจจุบันนี้ (ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคุณครู)

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม
มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงศ์

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- สาเหตุที่ทำให้ทรงนิพนธ์เพลงลาวดวงเดือน คือ เมื่อพระองค์มีพระชันษา ๒๑ ปี ได้พบรักกับเจ้าชมชื่น ธิดาของเจ้าราชสัณห์วงศ์กับเจ้าคำย่น ทรงขอให้พระยานริศราชกิจเป็นเถ้าแก่สู่ขอเจ้าชมชื่น แต่ทรงถูกทัดทานจากทุกฝ่าย ทำให้ความรักครั้งแรกของพระองค์ จึงต้องยุติลงด้วยความผิดหวัง

๒. รายละเอียดของเรื่อง คือ

- เพลงนี้ได้รับความนิยมตั้งแต่แรก จึงมีผู้นำไปขับร้อง
ในระยะหลังไม่ทราบประวัติและที่มาของเพลง
เห็นว่าเนื้อเพลงขึ้นต้นด้วยความว่า “ดวงเดือนเอย”
จึงได้เรียกชื่อว่า “ลาวดวงเดือน”
(ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู)

